

Όσο με θάβουνε, εγώ θα φυτρώνω

Μηνιαία ηλεκτρονική έκδοση του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών
Περίοδος Γ' Τεύχος 112 Μάιος 2017

Έρχεται
ο Ιούνιος
του Συνεδρίου,
του Φεστιβάλ
και της Έκθεσης

**2ο Πανελλήνιο
Συνέδριο**
“Ένα σπίτι για τον
Καραγκιόζη”

2ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ

«Ένα σπίτι για τον Καραγκιόζη»-
...Και όχι μόνο!

«Αναγκαιότητα διάσωσης και διάδοσης
της πολύπλευρης παραδοσιακής τέχνης του
Ελληνικού Καραγκιόζη»

Κυριακή 18 Ιούνη,
έναρξη: ώρα 10 π. μ.

Συνεδριακό Κέντρο Νέας Ιωνίας
(δίπλα στο χώρο του Φεστιβάλ,
πεζόδρομος Αγ. Γεωργίου)

Με την ηθική και οικονομική συμπαράσταση του Δήμου Νέας Ιωνίας και του ΟΠΑΝ

Πριν την έναρξη του Συνεδρίου, θα γίνουν και τα εγκαίνια έκθεσης με φιγούρες, σκηνικά και εργαλεία από το ιστορικό αρχείο του Σωματείου. Η έκθεση θα λειτουργήσει και σε όλη τη διάρκεια του 6ου Φεστιβάλ, από ώρα 8 μ. μ. μέχρι 10 μ. μ..

Εκτός από τους «τακτικούς» ομιλητές, θα μπορέσουν να υπάρξουν παρεμβάσεις από τους παρευρισκόμενους. Ο χρόνος των παρεμβάσεων θα οριστεί επιτόπου.

Στο διάλειμμα του Συνεδρίου, θα υπάρξει και μουσές.

6ο Φεστιβάλ Καραγκιόζη Νέας Ιωνίας

Από Δευτέρα 19 μέχρι Σάββατο 24 Ιούνη

Άρχισαν οι δηλώσεις συμμετοχής. Προθεσμία μέχρι 10 Μαΐου.

Δηλώσεις συμμετοχής: στον Καλλιτεχνικό Διευθυντή Αγγελό Αλιμπέρτη
(τηλ.: 6972137746).

Το 6ο Φεστιβάλ Καραγκιόζη Νέας Ιωνίας θα ξεκινήσει στις 19 Ιούνη (επόμενη μέρα του Συνεδρίου) και θα τελειώσει το Σάββατο 24 Ιούνη (6 μέρες). Θα είναι αφιερωμένο στον αείμνηστο μάστορα του Θεάτρου Σκιών Δημήτρη Μόλλα (1917-1987), για το έργο και την προσωπικότητα του οποίου θα γίνει αναφορά την πρώτη μέρα του Φεστιβάλ.

Για το 6ο Φεστιβάλ Καραγκιόζη:

1. Θα πάρουν μέρος 5 επαγγελματίες καραγκιοζοπαίχτες (ένας για κάθε μέρα).
2. Προτεραιότητα θα έχουν τα μέλη του Σωματείου.
3. Θα ληφθεί υπόψη η συχνότητα συμμετοχής στα προηγούμενα Φεστιβάλ.
4. Για δύο νέους ερασιτέχνες καραγκιοζοπαίχτες (από 16 ετών και άνω) θα

προστεθεί και 6η μέρα στο Φεστιβάλ, το Σάββατο 24 Ιούνη, όπου «κοινή συναινέσει» οι δύο που θα επιλεγούν, θα συμφωνήσουν ο ένας να παίξει πρόλογο ή κωμωδία και ο άλλος το κυρίως έργο.

5. Όλοι θα παίξουν με τη δική τους σκηνή, πλάτους τουλάχιστον 3 μέτρων και ηχητική κάλυψη του

Δήμου.

Η τελική απόφαση θα είναι υπό την απόλυτη κρίση του Διοικητικού και Καλλιτεχνικού Συμβουλίου, που σε κοινή συνεδρίαση θα αποφασίσουν το οριστικό πρόγραμμα και τις συμμετοχές. Τέλος, αποφασίστηκε ο χρονικός προσδιορισμός έναρξης και λήξης δηλώσεων ενδιαφέροντος, για τη συμμετοχή στο Φεστιβάλ, που θα είναι από 20 Απριλίου μέχρι 10 Μαΐου 2017.

ΕΚΔΟΤΗΣ: Πάνος Β. Καπετανίδης Τηλέφωνο: 210 46 16 664

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΘΕΑΜΑΤΟΣ ΑΚΡΟΑΜΑΤΟΣ

Αθήνα, 25-04-2017

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ 1η ΜΑΗ 2017 ΑΠΕΡΓΟΥΜΕ

Η Εργατική Πρωτομαγιά συμπυκνώνει το νόημα των αγώνων της εργατικής τάξης σε όλο τον κόσμο και με τον εορτασμό της εμπλουτίζονται τα σύγχρονα αιτήματα και δίνουν νόημα στους σημερινούς αγώνες για την ανατροπή των αντεργατικών πολιτικών.

Η Πρωτομαγιά στο Σικάγο με αίτημα την καθιέρωση της οχτάωρης εργασίας σηματοδοτεί τον διαχρονικό αγώνα της εργατικής τάξης για την κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο.

Στη χώρα μας την Πρωτομαγιά του 1944 εκτελέστηκαν 200 Έλληνες πατριώτες από τα ναζιστικά στρατεύματα κατοχής.

Την ημέρα αυτή τιμάμε τους χιλιάδες επώνυμους και ανώνυμους που πάλεψαν σκληρά σε όλο τον κόσμο για το οχτάωρο και τη σταθερή δουλειά με δικαιώματα, την κοινωνική ασφάλιση, την παιδεία, την υγεία, τους αγώνες για τις δημοκρατικές ελευθερίες.

Η 1η Μάη μας καλεί να προωθήσουμε ακόμα πιο αποφασιστικά την ενότητα του εργατικού-λαϊκού κινήματος, να οργανώσουμε τη δική μας αντεπίθεση. Να δημιουργήσουμε τους όρους για την ανατροπή της σημερινής κατάστασης, την επαναφορά της εργασιακής κανονικότητας και του θεσμού των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Επτά χρόνια μετά την εφαρμογή της πιο βάρβαρης πολιτικής, της πολιτικής των μνημονίων, εμείς οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα είδαμε να γυρίζει το εργασιακό ρολόι 100 χρόνια πίσω.

Στην Ελλάδα, την Ευρώπη και σ' όλο τον κόσμο, τα εργατικά δικαιώματα δέχονται ολομέτωπη ταξική επίθεση από τους πολιτικούς εκπροσώπους του μεγάλου κεφαλαίου. Οι εργαζόμενοι όλου του κόσμου απεργούν σε όλο τον πλανήτη την 1η Μάη τιμώντας και την ιστορική επέτειο των νεκρών του Σικάγο, αγωνιζόμενοι σήμερα για τη δική τους ζωή και αξιοπρέπεια, αλλά και για το μέλλον των παιδιών τους.

Η Εργατική Πρωτομαγιά, οι αξίες, το νόημα και ο συμβολισμός της ως ημέρα μνήμης και τιμής στους αγώνες και τις θυσίες της Εργατικής Τάξης παραμένουν ζωντανές και επίκαιρες.

ΑΠΕΡΓΟΥΜΕ ΤΗΝ 1η ΜΑΗ

ΟΛΟΙ ΣΤΙΣ ΑΠΕΡΓΙΑΚΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑ: Πλατεία Κλαυθμόνος 11:00 π.μ.

ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ Π.Ο.Θ.Α.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΤΗΣ

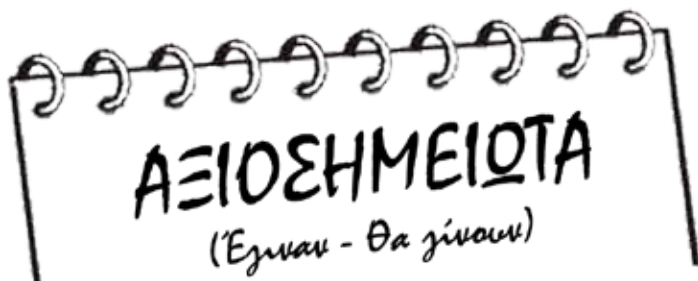
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΕΧΑΓΙΟΓΛΟΥ

Σελίδα

3

Ήταν ένα φαντασμαγορικό πρωινό στο “ΒΑΦΟΠΟΥΛΕΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ”

**Σάββατο 1η Απριλίου
11:00 π. μ.**

**Γιάννη Χατζή,
ΓΡΑΙΚΟΣ, ΓΕΝΙΤΣΑΡΟΣ
ΚΑΙ ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΟΣ**

Όταν οι μυλόπετρες του πολέμου αλέθουν, ε, τότε συμβαίνουν φριχτά αλλά και συχνά παράξενα πράγματα.

Ελλάδα. Λίγο πριν την επανάσταση του 1821, «φριχτής σκλαβιάς χειροπιαστό σκοτάδι»!

Μια οικογένεια ξεκληρίζεται και τα τρία αγόρια της σκορπούν από τους ανέμους του πολέμου, στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Μοναδική τους κληρονομιά και παρηγοριά συνάμα, η ευχή και το φυλαχτό του δολοφονημένου πατέρα τους.

Χρόνια μετά, ο ένας **Γραικός**, ο άλλος **Γενίτσαρος** και ο τρίτος **Βενετσιάνος** πια, θα σμίζουν πάνω από τον τάφο του πατέρα τους και εκεί θα δώσουν όρκο να αγωνιστούν για τη «**χιλιάκριβη τη λευτεριά**», για έναν κόσμο, που ο καθένας θα έχει δικαίωμα στο όνειρο και ο άνθρωπος θα είναι το «πολυτιμότερο αγαθό στην ιστορία».

Ένα ηρωικό, πολυπρόσωπο δράμα του Γιάννη Χατζή, δραματοποίηση για το Θέατρο Σκιών του διηγήματος του **Γ. Καμπούρογλου**, που αναβιώνει μια από τις πιο αποτρόπαιες πράξεις της Τουρκοκρατίας, το παιδομάζωμα. Η γλαφυρή εικόνα μιας εποχής, όπου η μόνη απαντοχή ήταν η προσμονή, ο αγώνας και η βεβαιότητα, ότι «**της λευτεριάς το φεγγοβόλο αστέρι, της νύχτας το ξημέρωμα θα φέρει**».

Τραϊκός, Γενίτσαρος και Βενετσιάνος

Ήταν περασμένα τα μεσάνυχτα. Φωνή καμιά!
Κανένα ζωντανό δεν έβγαζε φωνή στα
ρημαγμένα μέρη. Και αν κάπου-κάπου κανένα τριζόνι έκανε
πως θα αρχίσει το παραπονιάρικο σκοπό του, ως και αυτό
σύπαινε από το φόβο του.

Μακριά ακούστηκε και ένα πετεινάρι να λαλεί πίσω από
κάτι χαλάσματα, μα και αυτού η φωνή τρομαγμένη πνίγηκε
στο λαρύγγι του.

Οι Τούρκοι κλεισμένοι στο Κάστρο. Οι Βενετσιάνοι
τριγυρίζουν σαν τα αγρίμια στη χύρα. Οι Αθηναίοι είναι
τρυπωμένοι στα σπιτία τους. Βρισκόμαστε στα 1687.

Σβηστό ήταν το καντήλι της Αγίας Γλυκερίας, στο
Γαλάτσι, κοντά στην Αθήνα. Κανείς δεν πηγαίνει να
προσκυνήσει. Και μόνο το κυπαρίσσι της εκκλησίας, που το
φυσούσε ο άνεμος, πήγαινε και ερχότανε και ο ίσκιος του
στον τοίκο έμοιαζε, σαν καλόγηρος τυλιγμένος στο ράσο του.

Το αγιασμένο νερό κατακυλούσε μουρμουρίζοντας τον
κατήφορο και πότιζε ό,τι εύρισκε στο δρόμο του.

Να, να και από κάτω από της όμορφης εκκλησιάς το
δρόμο, κάποιος προβάλλει.

Φτάνει σε κάτι χαλάσματα, βγάζει βαθύ αναστεναγμό και
ακούει πέρα από το θράχο τον αντίλαλό του μόνο.

Έρχεται γύρω-γύρω από τα χαλάσματα, κουνώντας
λυπημένα το κεφάλι του.

Ποιος άλλος από σένα, άμοιρε Αθηναίε, θα μπορούσε να
γνωρίσει το σπίτι του;

Χαϊδεύει το αγιόκλημα, που είχε φυτεμένο με τη δύστυχη
την αδελφή του, σκύβει, παραμερίζει τις πέτρες, σαν κάτι να
γυρεύει. Ύστερα φεύγει από εκεί. Πάει, κατά την εκκλησία,
στέκεται, γονατίζει σε έναν τάφο εμπρός και φιλεί το
μάρμαρό του.

Χορτάρισε του γονιού ο τάφος!

- Μα γιατί κλαís σαν μικρό παιδί: Τάχα θα ζεις και εσύ
αύριο;

Τα αγριολούλουδα χύνουν γύρω τη μυρωδιά τους.

Ξαπλώνεται στη γη, ακουμπά το κεφάλι του στον τάφο και,
κοιτάζοντας τον ουρανό, ρωτά τι έφταιξε και έμεινε έρημος
και μοναχός στον κόσμο!

Αίφνης, από τα Τουρκοβούνια, κάποιος άλλος προβάλλει.
Οι νυκτερίδες τρελά φτερουγίζουν και τρίζουν γύρω του.

Κατεβαίνει μονοπάτι-μονοπάτι, πηδά έναν-έναν τους θράχους
και κοιτάζει παντού, σαν κάτι να ζητεί.

Η αγριεμένη όψη του φαίνεται πιο άγρια μέσα στο
σκοτάδι. Αλίμονο σε εκείνον που θα τον βρει στο δρόμο του!
Μα όσο πλησιάζει στην εκκλησιά κοντά, τόσο μερώνει.

-Γιατί κιτρίνισες και τρέμεις σαν κορίτσι, άγριε
Γενίτσαρε;

Σε λίγο, βλέπει ένα μαύρο πράγμα να έρχεται, από το
κάτω μέρος. Βαθύ σκοτάδι και δεν διακρίνει τι να είναι. Μα,
σε μια ξαφνική αστραπή, βλέπει πως ήταν άνθρωπος. Ήταν
Βενετσιάνος!

Ο Γενίτσαρος έγινε πάλι Γενίτσαρος, βγάζει το καντζάρι
του και χύνεται καταπάνω του. Μα να, και ο Βενετσιάνος
δεν κωρατεύει. Πιάνει με το αριστερό χέρι του το δεξί του
Γενίτσαρου. Σκουντιούνται σαν αγρίμια και με τα πολλά
έρχονται κοντά στον τάφο.

Πτιέται ο Αθηναίος με το σπαθί στο χέρι και θρίσκειται
μπροστά τους.

-Εμένα βοήθα, πατριώτη, φωνάζει ελληνικά ο
Βενετσιάνος, να σκοτώσουμε τον Τούρκο τον άπιστο!

-Κανέναν δεν βοηθώ! Τους Τούρκους και τους
Βενετσιάνους ας τους αγαπούν οι άμναλοι λαϊκοί. Εγώ και
τους δυο τους ξέρω εκθρούς της πατρίδας μου. Όποιος είναι
πιο γερός, ας φάει τον άλλο, και τους δυο ας τους φάνε τα
σκυλιά και τα κοράκια. Μα τραβηκτείτε από δω! Δεν θα
αφήσω να κυθεί αίμα ανθρώπινο στον πατέρα μου, του γέρο
Χωραφά, τον τάφο!

Γιατί, με φωνή από δυο στόματα, ακούγεται: «Αδελφέ
μου!»: Γιατί μεμιάς πέφτουν τα άρματα κάτω; Γιατί
ανοίγονται τρεις αγκαλιές;

Ποιος το έλπιζε, ο πρώτος, που μικρό τον πήραν οι
Γενίτσαροι, ο δεύτερος, που παιδάκι τον εξαγόρασαν οι
Βενετσιάνοι, και ο μικρός, που στάθηκε πιο τυχερός, για
πρώτη φορά να σμίζουν, και σαν εκθροί, στον πατέρα τους
τον τάφο;

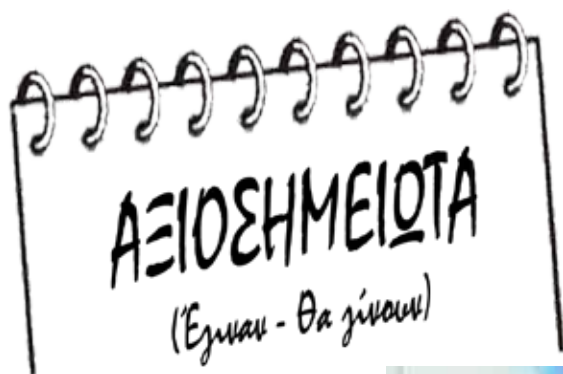
Κοντεύει να ξημερώσει. Τα πουλάκια, μέσα στα
καμόκλαδα, τινάζουν τα φτερά τους, βγάζοντας καρωπή λαλιά.

Το νυκτοπούλι κρύφτηκε στα χαλάσματα, να μην το βρει η
μέρα. Τα άστρα τρεμοσβήνουν. Η νυκτερίδα έγινε άφαντη.

Πόσο θα σάσιζε ο διαβάτης, αν περνώντας έβλεπε ένα
Τραϊκό, ένα Γενίτσαρο και ένα Βενετσιάνο, γονατισμένους
σιμά-σιμά, να χύνουν μαύρο δάκρυ σε ένα τάφον λιθάρι!

Γ. Καμπούρογλου

«ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

Το απόγευμα της **Πέμπτης 23 Μαρτίου 2017**, πραγματοποιήθηκαν τα γυρίσματα της 22ης εκπομπής, της τηλεοπτικής παραγωγής του ΟΡΤ «Περί... **Παιδείας**», αφιερωμένης αυτήν τη φορά στην τέχνη του Θεάτρου Σκιών, με τον τίτλο: "**Το Θέατρο Σκιών στην Εκπαίδευση**".

Καλεσμένοι ήταν: Ο **Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης**, επαγγελματίας καραγκιοζοπαίχτης και διδάκτορας παιδαγωγικής με διδακτορικό στην τέχνη του Θεάτρου Σκιών ως μέσο αγωγής των παιδιών. Οι **Φώτης και Χρήστος Πλέσσας**, επαγγελματίες καραγκιοζοπαίχτες της μεγάλης οικογένειας καραγκιοζοπαιχτών του Αντώνη Πλέσσα ή **Αντώνη** (1924-1999) .

Έγινε παρουσίαση των εργαστηρίων «Περί Σκιών» Πάτρας του καραγκιοζοπαίχτη **Χρήστου Πατρινού**, ενώ, σε τηλεφωνική επικοινωνία, μίλησε στην εκπομπή και η **Μένια Σπαθάρη**, κόρη του αείμνηστου καραγκιοζοπαίχτη **Ευγένιου Σπαθάρη** και διευθύντρια στο Σπαθάρειο Μουσείο, που βρίσκεται στο Μαρούσι.

Η εκπομπή προβλήθηκε από την **Ολυμπιακή Ραδιοφωνία Τηλεόραση**, το βράδυ της **Τρίτης 28 Μαρτίου 2017, Παγκόσμιας Ημέρας Θεάτρου Σκιών**.

Τη δημοσιογραφική επιμέλεια και το συντονισμό της εκπομπής είχε η εκπαιδευτικός και δημοσιογράφος **Μαρία-Κυριακή Καραγγελή**.

Μπορείτε να παρακολουθήσετε ολόκληρη την εκπομπή στο λινκ:

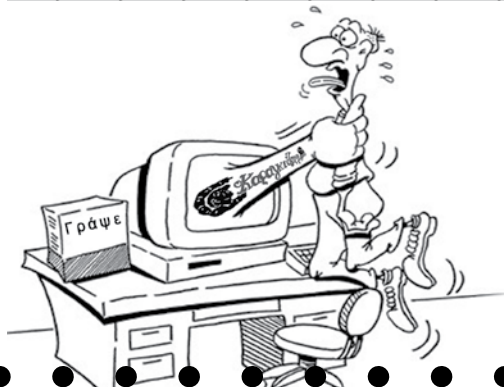
https://www.youtube.com/watch?v=i9pMc_ZuuK4&feature=share

• • • • •
• **ΝΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΕΤΕ!**

• Στο ηλεκτρονικό
• ταχυδρομείο:

• somateiokaragkiozh@gmail.com

• **ΜΗ ΜΑΣ "ΓΡΑΦΕΤΕ"**

Α Ε Κ Θ Χ Ρ Ο Ν Ι Θ
Ε Ρ Η Μ Ε Ρ Ι Δ Θ Ζ

Ο Καραγκιόζης μας

5 (Σταχυολογώντας και συνειρμολογώντας μέσα από ένα κουβάρι αναμνήσεων) του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

Κατά τον πρώτο χρόνο της κυκλοφορίας, στο διαδίκτυο, της τρίτης περιόδου της εφημερίδας του Π.Σ.Θ.Σ., «Ο Καραγκιόζης μας», γινόταν μια προσπάθεια ανασύνταξης και αναδιοργάνωσης τού πώς θα στηνόταν αυτή η ψηφιακή έκδοση, σε μια εποχή που το διαδικτυακό τοπίο ήταν ακόμα πολύ ρευστό στην Ελλάδα, ως προς τη δομή και τη γεωγραφία του. Ας μην ξεχνάμε, για παράδειγμα, ότι την εποχή εκείνη, 2007 προς 2008, η έντυπη ημερήσια ενημέρωση είχε ακόμα δύναμη, όπως επίσης και η περιοδική. Κατά συνέπεια, μια ψηφιακή έκδοση τέτοιας μορφής, όπως της εφημερίδας «Ο Καραγκιόζης μας», έκρυβε μέσα της ένα όχι ακριβώς ρίσκο, αλλά ένα ερωτηματικό κατά πόσο θα ανταποκρινόταν σε μια νέα, μακροπρόθεσμα πανίσχυρη, παγκόσμια και ανταγωνιστική διαδικτυακή κοινότητα, όπως εξάλλου και εξελίχθηκε, με την ψηφιακή γιγάντωση, μέσα στα πρόσφατα δέκα τελευταία χρόνια, με ολοένα και ταχύτερους, αλλά και ανταγωνιστικότερους, ρυθμούς.

Με βάση τα παραπάνω, τα πρώτα τεύχη της ψηφιακής πια μορφής της εφημερίδας κινούνταν σε χαμηλούς ρυθμούς και αναζητούσαν ένα νέο προβληματισμό και μια καινούρια φιλοσοφία. Ο Πρόεδρος, που ήταν και είναι και ο αρχισυντάκτης της, προέβαλε (και ορθώς) την ανάγκη για την προβολή της εκάστοτε μηνιαίας επικαιρότητας, γύρω από το τι και το πού παίζεται Καραγκιόζης, αλλά και τα νέα γύρω από την επικαιρότητα των δράσεων του θεάματος. Αυτό είναι μια σωστή αρχή, που κατά βάση τηρείται μέχρι και σήμερα, τηρουμένων πάντα των αναλογιών, διότι πια η επικαιρότητα τρέχει με ιλιγγιώδεις και ανεξάντλητους ρυθμούς, τους οποίους δεν προλαβαίνει (καλώς ή κακώς) ούτε καν η τηλεόραση, ενώ το διαδίκτυο φτάνει σε σημείο να ανταγωνίζεται τον ίδιο του τον εαυτό. Δεν μιλάμε, φυσικά, για την έντυπη, ημερήσια ή περιοδική, ενημέρωση, που φαίνεται να έχει χάσει το σκοπό, για τον οποίο προοριζόταν, δηλαδή την άμεση επικοινωνία, με αποτέλεσμα να ποντάρει σε άλλα πράγματα, όπως η μεγαλύτερη εγκυρότητα ή πιο αξιόπιστη ανάλυση. Οι παράγοντες αυτοί όμως έχουν κλονιστεί, εξίσου, λόγω της αναξιοπιστίας του τύπου και της δημοσιογραφίας, με το διαδίκτυο, ωστόσο, να υπολείπεται εξίσου στο επίπεδο της αξιοπιστίας. Συνεπώς, το ερώτημα είναι: Πού αλλού μπορεί να ποντάρει ένα περιοδικό ψηφιακό έντυπο, πέρα από την ενημέρωση;

Η απάντηση δεν ήταν δυνατό να δοθεί αμέσως, αλλά μπορούσε να ανιχνευθεί και να προκύψει μέσα από τις ίδιες τις ανάγκες της εκάστοτε καθημερινότητας. Κάπως έτσι συνέβη και στην περίπτωση αυτή, με την πάροδο και την ωριμότητα του χρόνου να αποτελούν καίριο παράγοντα

Ο συντάκτης και διορθωτής του περιοδικού,
Θωμάς Αγραφιώτης

για την εξαγωγή των τελικών συμπερασμάτων, γύρω από την επιτυχία ή όχι του εγχειρήματος και κυρίως γύρω από την τελική κατάληξή του, ως προς τη διαμόρφωση της σημερινής μορφής της «εφημερίδας». Βεβαίως, στην ετήσια Γενική Συνέλευση της 24ης Νοέμβρη 2007, θυμάμαι, λες και ήταν σήμερα, την αναφορά (στο ζήτημα της εφημερίδας) να συνοδεύεται και από τον τονισμό της ανάγκης για: συνεργασίες, βοήθειες, επικοινωνία και αλληλοϋποστήριξη, με δεδομένες, σε κάθε περίπτωση, τις ατέλειες και την ανάγκη συνδρομής, ακόμα και σε επίπεδο ορθογραφικών ή και γενικότερα γραμματικοσυντακτικών διορθώσεων, καθώς δεν μπορεί να βγαίνει μια εφημερίδα από ένα

και μόνο άτομο.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, πήρα το θάρρος και τόλμησα, ως κάπως φρέσκο μέλος του Σωματείου, να στείλω ένα e-mail στον Πρόεδρο, ο οποίος έτσι κι αλλιώς, όπως προείπα, με είχε ενθαρρύνει στο να μνηθώ, για να μην πω ότι με είχε μνήσει, στην αναγκαιότητα της ηλεκτρονικής επικοινωνίας: «Έχω γράψει ένα κείμενο για τον Καραγκιόζη. Είναι ένα σύντομο ιστορικό του νεοελληνικού Θεάτρου Σκιών. Μπορώ να σου το στείλω για την εφημερίδα; Αν το εμπλουτίσεις με φωτογραφικό υλικό που θα κρίνεις ότι ταιριάζει με το περιεχόμενο, πιστεύω ότι θα είναι κάτι πολύ καλό για το έντυπό μας! Παράλληλα, θα ήθελα να σου θυμίσω ότι θα επιθυμούσα να γίνω μέλος και της συντακτικής επιτροπής! Αν θέλεις να στείλω το κείμενο, περιμένω το "ΝΑΙ" και σου το στέλνω με μεγάλη χαρά».

«Η απάντηση είναι **ΝΑΙ** αλλά με προϋποθέσεις. Γιατί όταν το κείμενο ασχολείται με την ιστορία, πρέπει να αναφέρεις και τις πηγές (βιβλιογραφία) και φυσικά να ανταποκρίνεται στις θέσεις και τις εκπεφρασμένες παραδοχές της πλειοψηφίας των καραγκιοζοπαιχτών. Εγώ πάντως θα σε συμβούλευα να πιάσεις ένα θέμα λιγότερο επικίνδυνο. Αν είναι γι' αυτό το τεύχος (Δεκέμβρη) πρέπει να βιαστείς. Προλαβαίνεις-δεν προλαβαίνεις». Ακολούθησε η αποστολή του πρώτου μου κειμένου: «**Ιστορικό του νεοελληνικού Θεάτρου Σκιών**» για την εφημερίδα και η δημοσίευσή του στο 9ο τεύχος (Δεκέμβριος 2007, σελ. 5-7). Από εδώ και στο εξής, μιλάνε, πλέον, τα ίδια τα κείμενα. Η αρχή είχε, ήδη, γίνει...

Συνεχίζεται...

Η σκοπός οπού από αρχής κόσμου οι άνθρωποι εσυμμαζώχθησαν από τα δάση την πρώτην φοράν, διά να κατοικήσουν όλοι μαζί, κτίζοντες χώρας και πόλεις, είναι διά να συμβοηθώνται και να ζώσιν ευτυχισμένοι, και όχι να συναντιτρώχονται ή να ρουφά το αίμα τους ένας.

(Ρήγας Περραίος, 1757-1798, Εθνομάρτυς)

Γιώργου Κωτσίνη ΑΒΑΝΤΙ ΜΑΕΣΤΡΟ

Η Μουσική μέσα από το Θέατρο Σκιών

ISBN-13: 978-960-7554-97-0 Παπαρηγορίου Κ.-Νάκας Χ., 2017, Αθήνα

Πραγματεύεται και τιμά τη μουσική παράδοση του Θεάτρου Σκιών. Έχει, όμως, εκ του θέματος και του τρόπου προσεγγίσεως- εκτός από την αυτονόητη σημασία της- και μια ακόμη άλλη πτυχή: συμβάλλει στην προσπάθεια αναίρεσης μιας αντίληψης, που για πολύ χρόνο- από την ίδρυση του κράτους-υποτίμησε την παράδοση αυτή.

Η μουσική, που μας κληροδότησε η παράδοση του Θεάτρου Σκιών, ξεταξόμενη από τη σκοπιά του καλλιτέχνη, παρέχει ένα πολυσήμαντης αξίας υλικό, τόσο για απλή παρουσίαση όσο και για αξιοποίησή της. Η δε καλλιέργεια μίας καινούριας προσέγγισης από τη μεριά των μουσικών έχει ως χαρακτηριστικό της

το ενδιαφέρον για την καλλιτεχνική αξία αυτής της μουσικής, χωρίς δεσμεύσεις γραφικού, φολκλορικού ή μουσειακού τύπου. Οι παραστάσεις του Θεάτρου Σκιών αποτελούν διαχρονικά έργα τέχνης, τα όποια παραμένουν θαυμαστά και επίκαιρα. Αναλαμβάνουν δε, το ρόλο που είχαν και τότε: να προκαλούν ανησυχία και να ταραίζουν τα νερά.

Γιώργος Κωτσίνη

Γεννήθηκε το 1969, στην Αθήνα. Κατάγεται από την Στρατινίστα Πωγωνίου Ιωαννίνων, όπου και μνήθηκε στην ελληνική παραδοσιακή μουσική. Ξεκίνησε παίζοντας φλογέρα και στην ηλικία των έντεκα χρόνων άρχισε να παίζει κλαρίνο. Υπήρξε μαθητής του Τάσου και Πετρολούκα Χαλκιά, του Νίκου Φιλιππίδη κ. ά..

Είναι διπλωματούχος βυζαντινής μουσικής (Ωδείο Σκαλκώτα, τάξη Λυκούργου Αγγελόπουλου). Μελέτησε, επίσης, ανατολική μουσική και κανονάκι στην τάξη της Ανιές Αγκοπιάν, και αρμονία. Παράλληλα με το κλαρίνο μελέτησε και άλλα πνευστά μουσικά όργανα, όπως καβάλι, νέι και φλογέρα.

Επί σειρά ετών (1992-1997, 2004-2011) δίδαξε κλαρίνο στα Μουσικό Γυμνάσιο-Λύκεια Παλλήνης και Αλίμου. Με πλούσια εκπαιδευτική δράση σε σεμινάρια παραδοσιακής μουσικής και χορών, έχει συνεργαστεί στον τομέα αυτό με το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, την Ακαδημία Sibelius της Φινλανδίας και πλήθος πολιτιστικών συλλόγων στην Ελλάδα, Γερμανία και Γαλλία.

Έχει συμμετάσχει σε συναυλίες παραδοσιακής μουσικής και ηχογραφήσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Η.Π.Α., Κούβα, Αυστραλία, Ασία και σε όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρώπης), σε συνεργασία με τους κυριότερους φορείς (Λύκειο των Ελληνίδων Αθηνών, Δώρα Στράτου, σύλλογος προς διάδοση της εθνικής μας μουσικής-Σίμωνος Καρα κ. ά.), ερευνητές (Λάμπρος Λιάβας, Γιώργος Παπαδάκης, Νίκος Διονυσόπουλος κ. ά.) και τραγουδιστές του χώρου (Δόμνα Σαμίου, Χρόνης Αηδονίδης, Καριοφύλλης Δοϊτσίδης, Αλέκος Κιτσάκης, Στέλιος Μπέλλος, Σάββας Σιάτρας, Τασία Βέρα, Βασίλης Σερμπέλης, Σταύρος Μπόνιας κ. ά.).

Έχει συνεργαστεί σε παραστάσεις και ηχογραφήσεις με επιφανείς τραγουδιστές (Χάρης Αλεξίου, Γιώργος Νταλάρας, Μαρία Φαραντούρη, Δήμητρα Γαλάνη, Ελευθερία Αρβανιτάκη, Λάκης Χαλκιάς, Διονύσης Σαββόπουλος, Πέτρος Γαϊτάνος, Τρίφωνο κ. ά.) και έχει συμπράξει ως σολίστας με μεγάλες ορχήστρες, όπως η Ορχήστρα Σύγχρονης Μουσικής της ΕΡΤ, με μαέστρους τον Ανδρέα Πυλαρινό και τον Γιώργο Δεσποτίδη. Κορυφαία στιγμή η συμμετοχή στην τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων 2004.

Συνεργάστηκε, επίσης, με την Ελληνική Τηλεόραση, ως μουσικός υπεύθυνος, στον κύκλο εκπομπών παραδοσιακής μουσικής: «Εμείς οι λαλητάδες».

Είναι μέλος στο τζαζ σχήμα Suite Grecque, με πιανίστα τον Chris Jarrett και στην ορχήστρα παραδοσιακής μουσικής Θρία του Δήμου Ασπροπύργου.

Διδάσκει στο Ωδείο Αθηνών και είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του τομέα παραδοσιακής μουσικής στο Ωδείο «Φίλιππος Νάκας». Έχει συγγράψει δύο βιβλία, πάνω στην τέχνη του κλαρίνου.

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ

Από το περιοδικό «Θέατρο» τόμος 10
Επιμέλεια κειμένων: Πάνος Καπετανίδης

Ο Δημήτριος Λουκάτος, αναφερόμενος σε πρόσφατη κίνηση του Διεθνούς Κέντρου Μελετών της Μαριονέτας (κούκλας και σκιών), μας γράφει τα παρακάτω:

Με την ευκαιρία της ωραίας πρωτοβουλίας σας, να αφιερώσετε ένα τεύχος του εξαίρετου περιοδικού «Θέατρο», στην παρουσίαση και μελέτη του ελληνικού Καραγκιόζη, νομίζω πως μπορώ και πρέπει να σημειώσω κάτι, που αφορά τη διεθνή έρευνα για γενικά. Τον Αύγουστο Λιέγη του Βελγίου, ένα για την παραδοσιακή international de la Marionnettes organisé par l'Association des Marionnettes de la Région wallonne. Επιστημονικό Συνέδριο, από τη Λαογραφική της Λιέγης (Commission Liegeoise 1958), όπου θεωρητικοί της ιστορίας Κουκλοθέατρου, μαζί με από όλες σχεδόν τις

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΚΑΙ
ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ
ΜΕΛΕΤΩΝ ΜΑΡΙΟΝΕΤΑΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΟΥΚΑΤΟΥ

Στο διεθνές Κουκλοθέατρο, αντιπροσωπεύτηκε, φυσικά, και το λεγόμενο «Θέατρο Σκιών» και ο υποφαινόμενος ανέλαβε να μιλήσει στους συνέδρους, για την ιστορία και την παράδοση του δικού μας Καραγκιόζη, συντροφευμένος από το καλό συγκρότημα των Σπαθάρηδων (πατέρα και γιου), που έπαιξαν και ενθουσίασαν, αλήθεια, τους συνέδρους και το βελγικό κοινό. (Για τον τούρκικο Καραγκιόζη, μίλησε ο εκλεκτός Τούρκος επιστήμονας κ. P. Boratan, χωρίς όμως συνοδευτική παράσταση).

Εκείνο, λοιπόν, που θέλω να κάνω τώρα γνωστό, είναι πως αμέσως ύστερα από το Συνέδριο, ιδρύθηκε, εκεί στην Λιέγη, ένας διεθνής Οργανισμός για την επιστημονική έρευνα, τη συγκριτική μελέτη και την υλική και ηθική υποστήριξη των θεάτρων της Μαριονέτας (κούκλας και σκιών).

Με το βραχυγραφικό τίτλο C.I.P.E.M.A.T., που θα πει: Centre International Pour L' Etude de la Marionnette Traditionnelle, το Κέντρο αυτό έχει την έδρα του στην Λυών (Γαλλία), ενώ χρέη Γραμματέως ασκεί στην Λιέγη, ο Βέλγος λαογράφος, καθηγητής Roger Pinon (64, Avenue Blondenj). Το C.I.P.E.M.A.T. στηρίζει, βέβαια, τις οικονομικές προοπτικές του στην ενίσχυση της UNESCO και έχει επιστημονική και καλλιτεχνική συνεργασία, με παρόμοιους οργανισμούς, στην Τσεχοσλοβακία και στην Αγγλία, αλλά επιθυμεί να αυξήσει τον κύκλο των μελών, των συνδρομητών και των υποστηρικτών του, με την απευθείας εγγραφή, είτε στο Μουσείο Μαριονέτας της Λυών, είτε στη Γραμματεία της Λιέγης (κ. R. Pinon), είτε και με συνεννόηση μαζί μου. Το C.I.P.E.M.A.T. μου έκαμε την τιμή, να με έχει μέλος, στο πρώτο εξαμελές Οργανωτικό του Συμβούλιο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΥΚΑΤΟΣ

Ο Δημήτριος Λουκάτος (1908-2003) ήταν Έλληνας λαογράφος και πανεπιστημιακός. Στο έργο του, έχει καταγράψει μεγάλο μέρος του νεοελληνικού λαϊκού παροιμιακού λόγου. Ως πανεπιστημιακός δάσκαλος, ο Λουκάτος και στα τρία Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που δίδαξε, ακολουθούσε τη Λαογραφία του ιδρυτή της ελληνικής λαογραφικής επιστήμης, Νικολάου Πολίτη.

Καραγκιοζο-σταυρόλεξο

ΛΥΣΗ τεύχους 111

Γ	Ρ	Α	Μ	Μ	Α	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ		Ξ						
		Σ										Ε						
		Τ										Ν						
		Ρ					Φ					Ο						
Π	Λ	Ο	Ι	Α	Ρ	Χ	Ο	Σ				Δ						
		Ν					Υ					Ο						
Μ	Π	Α	Ρ	Μ	Π	Ε	Ρ	Η	Σ			Χ						
		Υ					Ν			Γ		Ο						
		Τ				Μ	Α	Γ	Ε	Ι	Ρ	Α	Σ					
		Η					Ρ			Α								
		Σ			Υ	Π	Η	Ρ	Ε	Τ	Η	Σ						
							Σ			Ρ								
										Κ	Ο	Υ	Ν	Ι	Ε	Ρ	Η	Σ
										Σ								

**Θέλετε να συμβάλλετε
στην οικονομική στήριξη
του Σωματείου;**

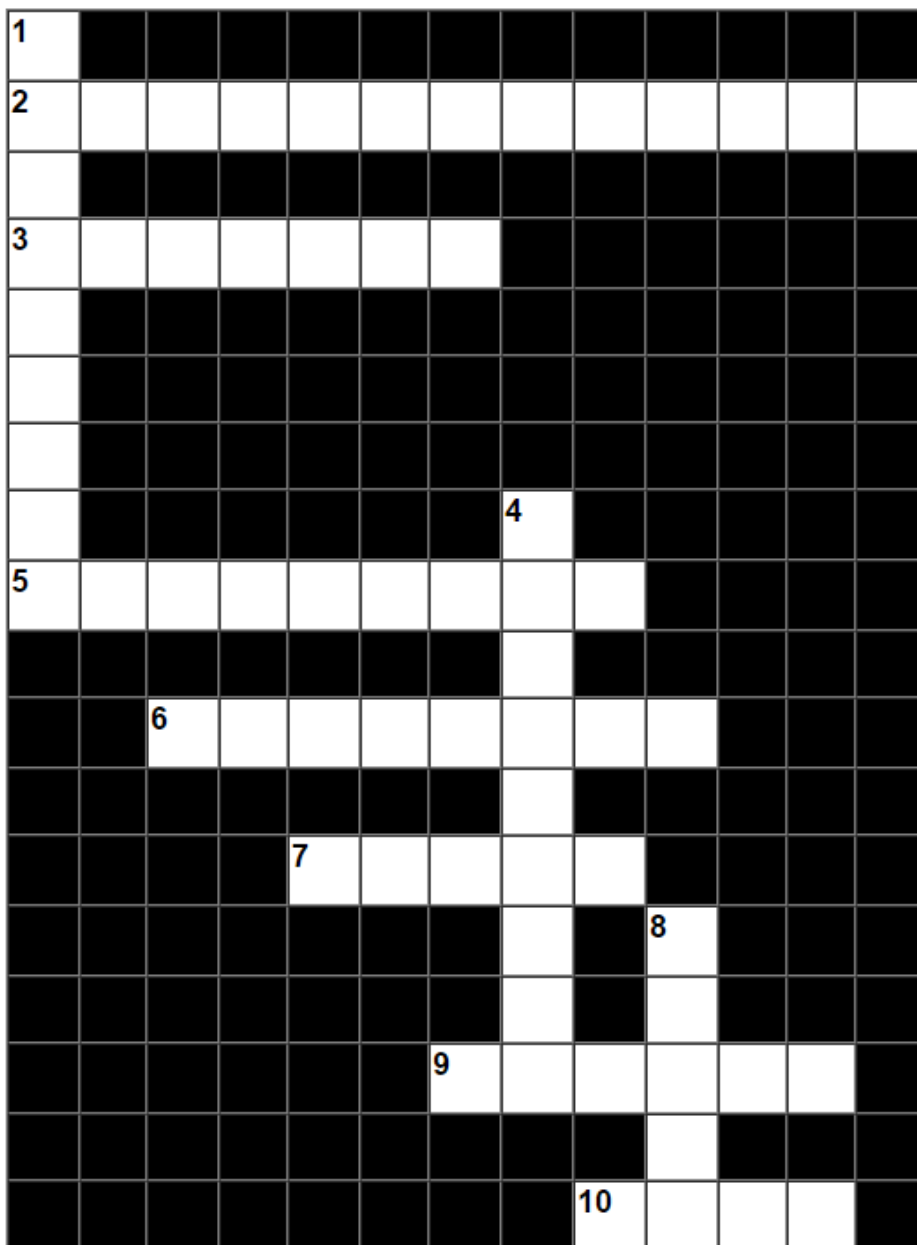
**Μπορείτε να κάνετε κατάθεση
στην Τράπεζα Eurobank,**

Αριθμός λογαριασμού: 0026.0062.17.0200632294

IBAN: GR0802600620000170200632294

Καραγκιοζο-σταυρόλεξο τεύχους 112

Μίμαρος - Βασίλαρος - Θεοδωρόπουλος

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

2. Το επώνυμο του Βασίλαρου
3. “Ο αετός του...”: Έργο του Θεοδωρόπουλου
5. Το επώνυμο του Μίμαρου (1859-1912)
6. Βυζαντινό δράμα του Βασίλαρου
7. “Ο Βασιλεύς των...”: Έργο του Θεοδωρόπουλου
9. Το επάγγελμα του Μίμαρου στον τότε Καθεδρικό Ναό της Πάτρας
10. “Η... του Βασιλιά”: Έργο του Βασίλαρου

ΚΑΘΕΤΑ

1. Το πρώτο επώνυμο του Ντίνου Θεοδωρόπουλου
4. Περιοχή της Πάτρας, όπου ο Μίμαρος έδωσε την πρώτη του παράσταση
8. Στην πόλη αυτή, έζησαν και έδρασαν καλλιτεχνικά οι Μίμαρος, Βασίλαρος και Θεοδωρόπουλος

Σαν σήμερα:

Η κηδεία του έγινε την Δευτέρα 16 Μαΐου, στις 11 το πρωί, από το νεκροταφείο Σχιστού.

“Ο Ντούμπας έχει κέφια”

Σκίτσα του Κώστα Ντούμπα

ΣΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ,
ΕΙΠΑΙ ΕΠΑ ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ,
ΜΕ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ-ΧΑΤΖΑΤΖΑΡΗ,
ΓΕΙΑ ΣΟΥ, ΕΥΓΕΝΙΕ ΣΠΑΘΑΡΗ!!!

Κ. Μ. Ζαχαρίας

**ΕΥΓΕΝΙΟΣ
ΣΠΑΘΑΡΗΣ
(1924-
2009)
8 χρόνια
χωρίς
τον μεγάλο
δάσκαλο**

